

DECIZIE

8 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Întreprinderea de Stat „Agenția Moldsilva”,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către avocatul
Radu Cijicenco, în interesele lui Victor Lipcan, ale Societății cu Răspundere
Limitată „Biofauna”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății
cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societății cu Răspundere Limitată
„Pom Erem” și ale Societății cu Răspundere Limitată „Avis Club” împotriva
Agenției „Moldsilva” cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva hotărârii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 16 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Radu Cijicenco, acționând în interesele lui Victor Lipcan, ale Societății cu Răspundere Limitată „Biofauna”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societății cu Răspundere Limitată „Pom Erem” și ale Societății cu Răspundere Limitată „Avis Club”, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției „Moldsilva” privind anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 „Cu privire la anularea în parte a actelor administrative” și obligarea de a emite ordinul privind deschiderea vânătorii la mistreț pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților.

În motivarea acțiunii au invocat că, în lunile aprilie-iunie, au fost informați prin somație despre necesitatea achitării anumitor sume cu caracter de așa-numită datorie pentru neachitarea a 172 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2017, la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație, 145 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2018 și 124 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2019,

deci i s-a solicitat fiecărui beneficiar achitarea anumitor sume, reieșind din numărul autorizațiilor obținute gratis.

La 14 iulie 2020, au luat cunoștință de conținutul dispozițiilor ordinului nr.68 din 09 martie 2020 al Agenției „Moldsilva”, în baza căruia au fost anulate alte acte administrative cu caracter individual, după cum urmează: pct. 4 din ordinul nr. 231 din 19 septembrie 2017 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în anul 2017 cu încasarea taxei de la beneficiari a 172 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2017 la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație, pct. 4 al ordinului nr. 196 din 27 septembrie 2018 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în anul 2018, cu încasarea taxei de la beneficiari 145 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2018 la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație, pct. 5 din ordinul nr. 212 din 30 septembrie 2019 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în anul 2019 cu încasarea taxei de la beneficiari a 124 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2019 la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație.

La 06 august 2020, au depus o cerere prealabilă privind anularea ordinului nr. 68, dar răspuns la cererea prealabilă nu a parvenit.

Reclamanții au specificat că punctele anulate din ordinele indicate supra și-au produs efectele, respectiv nu mai pot fi revocate cu efect retroactiv. Conform contractelor de arendă a terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică, care sunt identice după conținut, arendatorul Agenția „Moldsilva” a atribuit în arendă terenuri cu indicarea suprafeței, efectivului de vânat real și optim, cu indicarea numărului de animale pasibile să fie vâdate, cât și cantitatea reală a obiectelor vânătoarești, adică hrănitore, șoproane, depozite, adăpătoare. Iar arendașul s-a obligat să achite plata anuală de arendă care variază la zeci de mii de lei, reieșind din costul de 315 lei per hectar. Prin urmare, logica adoptării ordinelor prin care arendașii au fost scutiți de plata autorizațiilor este dictată de faptul că arendașii achită în avans o plată de arendă în scopul arendării terenului forestier având și obligațiunea de reproducere a mistreților prin hrănire, adăpare, înmulțirea lor, limita efectivului real de mistreț fiind fixat în contract, fapt pentru care i se calculează plata de arendă.

Au precizat că, potrivit condițiilor contractului, arendașul are dreptul de proprietar (proprietate) la producția și veniturile căpătate în rezultatul folosirii terenului forestier. Anume în acest drept de proprietate se includ animalele vâdate în limita efectivului de vânat real și optim, pe terenul arendat. Or, legiuitorul a stabilit că gospodăria cinegetică este una din ramurile de folosire a resurselor naturale, sarcinile principale ale căreia sunt protecția, folosirea rațională și reproducerea fondului cinegetic, iar la moment contractele sunt valabile.

Reclamanții au menționat că normele invocate în răspunsul la cererea prealabilă nu sunt aplicabile speței. Or, conform art. 30 Cod administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv. Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. În speță însă, emitentul nu și-a motivat acțiunea de anulare a actelor administrative consumate. Astfel, reiterează reclamanții că, potrivit art. 139 alin. (3) Cod administrativ, un act administrativ individual rămâne valabil atât timp cât nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod, ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

Reclamanții au precizat că, la caz, punctele anulate și-au consumat acțiunea, astfel acestea nu mai pot fi revocate cu efect retroactiv, iar pe cale de consecință, nici careva sume nu pot fi solicitate. Respectiv, au solicitat anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 „cu privire la anularea în parte a actelor administrative” și obligarea pârteii de a emite ordinul privind deschiderea vânătorii la mistreț pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților.

La 24 noiembrie 2020, avocatul Radu Cijicenco a înaintat o cerere suplimentară, prin care a solicitat anularea inclusiv a pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020 „cu privire la deschiderea vânătorii la mistreț în fondul forestier și în fondurile de vânatoare arendate în scop de gospodărie cinegetică, în anul 2020” (vol. I, f.d. 83-84).

Prin încheierea din 16 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea reclamanților s-a strămutat, după competență materială, spre judecare la Curtea de Apel Chișinău (vol. I, f.d.164).

Prin încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a separat pretenția cu privire la obligarea Întreprinderii de Stat „Agenția Moldsilva” de a emite ordinul privind deschiderea vânătorii la mistreți pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților, de la pretențiile cu privire la anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020, anularea pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020. S-a transmis acțiunea reclamanților împotriva Agenției „Moldsilva” privind obligarea emiterii ordinului privind deschiderea vânătorii la mistreț pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților, conform competenței, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), instanța de contencios administrativ (vol.I, f.d. 187-191).

Prin hotărârea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis acțiunea înaintată de avocatul Radu Cijicenco, în interesele lui Victor Lipcan, ale Societății cu Răspundere Limitată „Biofauna”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societății cu Răspundere Limitată „Pom Erem” și ale Societății cu Răspundere Limitată „Avis Club” împotriva Agenției „Moldsilva” privind anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 „cu privire la anularea în parte a actelor administrative”, anularea pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020 „cu privire la deschiderea vânătorii la mistreț în fondul forestier și în fondurile de vânatoare arendate în scop de gospodărie cinegetică, în anul 2020”. S-a anulat ordinul nr. 68 din 09 martie 2020 al Agenției „Moldsilva” „cu privire la anularea în parte a actelor administrative”. S-a anulat pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020 al Agenției „Moldsilva” „cu privire la deschiderea vânătorii la mistreți în fondul forestier și în fondurile de vânatoare arendate în scop de gospodărie cinegetică, în anul 2020”.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a stabilit că punctele anulate prin ordinul nr. 68 din 09 martie 2020 și-au produs efectele, respectiv nu pot fi revocate cu efect retroactiv, iar pe cale de consecință, nici careva sume spre achitare nu pot fi impuse. Or, art. 30 Cod administrativ prevede că autoritățile publice nu pot

întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

De asemenea, instanța de fond a remarcat faptul că însăși autoritatea pârâtă se contrazice prin emiterea ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020 „Cu privire la deschiderea vânătorii la mistreț în fondul forestier și în fondurile de vânătoare arendate în scop de gospodărie cinegetică, în anul 2020”, indicând la pct. 5.1 că lucrătorilor serviciului silvic din fondul forestier și arendașilor fondului forestier transmis în arendă în scop de gospodărire cinegetică, biletele la autorizație se eliberează gratuit, iar prin pct. 6 aceluiași ordin stabilește că arendașilor fondului forestier transmis în arendă în scop de gospodărie cinegetică li se vor elibera autorizații de recoltare a mistreților contra plată – 2 500 lei.

Curtea de Apel Chișinău a conchis că, prin emiterea actelor contestate, Agenția „Moldsilva” neîntemeiat, contrar prevederilor legale, a intervenit cu limitări în drepturile de folosință a resurselor regnului animal pe suprafața arendată de către reclamantii. Or, condițiile contractelor de arendă prevăd că arendașul are dreptul de proprietate la producția și veniturile câpătate în rezultatul folosirii terenului forestier, iar Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 273 din 13 martie 2007 cu privire la aprobarea Nomenclatorului și tarifelor la serviciile prestate, prin care s-a stabilit tariful pentru o autorizație a vânatului sportiv al mistreților în sumă de 2.500 lei, nu se referă la arendașii fondului forestier transmis în arendă în scop de gospodărire cinegetică.

La 21 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 26 mai 2021 a prezentat recursul motivat (vol. II, f.d. 35-37, 42-47).

În motivarea cererii de recurs, recurenta și-a manifestat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța a aplicat și interpretat eronat prevederile normelor legale la care a făcut trimitere.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la 12 aprilie 2021, fiind notificată părților la 13 aprilie 2021, fapt confirmat prin extrasul electronic (vol.II, f.d.3 4).

Hotărârea motivată din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Agenției „Moldsilva” la data de 18 mai 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (vol.II, f.d. 39).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Agenția „Moldsilva” s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 21 aprilie 2021, iar cel motivat la 26 mai 2021, prin intermediul cancelariei Curții Supreme de Justiție, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 11 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor lui Victor Lipcan, Societății cu Răspundere Limitată „Biofauna”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societății cu Răspundere Limitată „Pom Erem”, Societății cu Răspundere Limitată „Avis Club” copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței

Până la examinarea recursului, intimații Victor Lipcan, Societatea cu Răspundere Limitată „Biofauna”, Societatea cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societatea cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societatea cu Răspundere Limitată „Pom Erem”, Societatea cu Răspundere Limitată „Avis Club” nu au făcut uz de drepturile lor procedurale și nu au depus referințe asupra recursului.

Prin încheierea din 11 august 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Întreprinderea de Stat „Agenția Moldsilva” a fost numit spre examinare în complet din 5 judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, completul specializat nu a considerat oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând hotărârea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și cererea de recurs, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticile invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Agenția Moldsilva”, cu restituirea cauzei în instanța competentă – Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, din considerentele ce urmează.

Prin prisma art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În sensul art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În temeiul art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se

aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. C¹) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin.(3) lit. d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță o singură dată în cazul prevăzut la art. 432 alin. (3) lit. b).

Din materialele cauzei rezultă că, la 9 martie 2020, Agenția „Moldsilva” e emis ordinul nr. 68 din 09 martie 2020, în baza căruia au fost anulate acte administrative cu caracter individual, după cum urmează: pct. 4 din ordinul nr. 231 din 19 septembrie 2017 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în anul 2017 cu încasarea taxei de la beneficiari pentru 172 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2017 la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație, pct. 4 al ordinului nr. 196 din 27 septembrie 2018 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în anul 2018, cu încasarea taxei de la beneficiari pentru 145 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2018 la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație, pct. 5 din ordinul nr. 212 din 30 septembrie 2019 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în anul 2019 cu încasarea taxei de la beneficiari pentru 124 de autorizații de recoltare a mistreților pentru anul 2019 la prețul fix de 2 500 lei pentru o autorizație.

La 06 august 2020, reclamantii au depus o cerere prealabilă privind anularea ordinului nr. 68, dar răspuns la cererea prealabilă nu a parvenit.

La 16 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Radu Cijicenco, acționând în interesele lui Victor Lipcan, ale Societății cu Răspundere Limitată „Biofauna”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societății cu Răspundere Limitată „Pom Erem” și ale Societății cu Răspundere Limitată „Avis Club”, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției „Moldsilva” privind anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 „Cu privire la anularea în parte a actelor administrative” și obligarea de a emite ordinul privind deschiderea vânătorii la mistreți pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților.

Reclamantii au solicitat anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 „cu privire la anularea în parte a actelor administrative” și obligarea de a emite ordinul privind deschiderea vânătorii la mistreț pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților.

La 24 noiembrie 2020, reclamantii au înaintat o cerere suplimentară, prin care au solicitat anularea inclusiv a pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020 „cu privire la deschiderea vânătorii la mistreț în fondul forestier și în fondurile de vânătoare arendate în scop de gospodărie cinegetică, în anul 2020” (vol. I, f.d.83-84).

Prin încheierea din 16 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea reclamantilor s-a strămutat, după competență materială, spre judecare la Curtea de Apel Chișinău (vol. I, f.d.164).

Prin încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a separat pretenția cu privire la obligarea Întreprinderii de Stat „Agenția Moldsilva” de a emite ordinul privind deschiderea vânătorii la mistreți pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților, de la pretențiile cu privire la anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 și anularea pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020.

S-a transmis acțiunea avocatului Radu Cijicenco în interesele reclamanților împotriva Agenției „Moldsilva” privind obligarea emiterii ordinului privind deschiderea vânătorii la mistreț pentru anul 2020, cu scutirea arendașilor terenului fondului forestier în scop de gospodărie cinegetică de plata autorizațiilor de recoltare a mistreților, conform competenței, Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), instanța de contencios administrativ (vol.I, f.d. 187-191).

Prin hotărârea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis acțiunea înaintată, fiind anulat ordinul nr. 68 din 09 martie 2020 al Agenției „Moldsilva” „cu privire la anularea în parte a actelor administrative”. S-a anulat pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020 al Agenției „Moldsilva” „cu privire la deschiderea vânătorii la mistreț în fondul forestier și în fondurile de vânătoare arendate în scop de gospodărie cinegetică, în anul 2020”.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că hotărârea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu încălcarea normelor de drept ce reglementează competența jurisdicțională pentru acțiunea în contencios administrativ, motiv pentru care actul judecătoresc de dispoziție contestat nu poate fi menținut ca legal și întemeiat.

În susținerea concluziei enunțate, instanța de recurs menționează următoarele.

În condițiile art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

O acțiune în contencios administrativ în corespundere cu art. 206 alin. (1) lit. a)-e) din Codul administrativ, poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Articolul 10 Cod administrativ stipulează că actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Iar, conform art. 12 Cod administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Aici, instanța de recurs în completare relevă prevederile art. 2 din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, conform cărora, următoarele noțiuni principale semnifică act normativ – act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice

În conformitate cu art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Așadar, instanța de recurs analizând cererea de chemare în judecată și probele anexate la materialele cauzei, constată că reclamantii prin prezenta acțiune solicită anularea ordinului nr. 68 din 09 martie 2020 „Cu privire la anularea în parte a actelor administrative” și pct. 6 al ordinului nr. 323 din 24 septembrie 2020, care sînt acte administrative individuale ce reglementează cazuri individuale și au drept scop nașterea raporturilor juridice de drept public, în temeiul Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, întru executarea prevederilor Legii regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995, a Hotărîrii Guvernului nr. 418 din 21 august 2019 „Cu privire la efectuarea vînătorii în sezonul de vînătoare 2019-2020”.

Prin actele administrative ce fac obiectul prezentei cauze, se stabilesc drepturi și obligații determinate pentru destinatarii săi, care de asemenea sînt determinabili și chiar determinați, prin anexele la ordinele nr. 231 din 19 septembrie 2017 și nr. 196 din 26 septembrie 2018, anularea cărora este dispusă prin actul administrativ contestat – ordinul nr. 68 din 9 martie 2020 al Agenției „Moldsilva” (dosarul administrativ anexat la materialele cauzei).

Așadar, spre deosebire de actele administrative cu caracter normativ, actele contestate în prezenta cauză nu prevăd reglementări de principiu și nu au o aplicabilitate generală, nu se adresează și nu produc efecte erga omnes, ci urmăresc stabilizarea unei situații juridice precise în favoarea unui număr restrâns și bine definit de subiecte de drept, nominalizate expres în conținutul acestor acte.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că, deși Codul administrativ, la art. 191 alin. (1), prevede expres că în afara cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, contrar normei enunțate, prin încheierea din 16 decembrie 2020, a strămutat acțiunea reclamantilor pentru examinare după competență la Curtea de Apel Chișinău (vol. I, f.d.164).

În acest sens, art. 198 alin. (2) Cod administrativ, prevede că, dacă nu este competență teritorial sau material, instanța de judecată transmite acțiunea în contencios administrativ instanței de judecată competente printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

La rândul său, Curtea de Apel Chișinău nu a înlăturat omisiunea admisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, reținând greșit spre soluționare acțiunea depusă și examinând fondul acesteia.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că prezenta cauză de contencios administrativ, reieșind din obiectul și pretențiile formulate, a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale materiale, ceea ce duce la casarea inevitabilă a actului judecătoresc de dispoziție contestat.

Deopotrivă, art. 197 din Codul administrativ statuează că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Așa fiind, căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile CEDO, potrivit căreia exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

În contextul dat, instanța de recurs, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (DMD Group, A.S. împotriva Slovaciei, pct. 61).

În același timp, art. 6 § 1 CEDO, garantează ca prim aspect al procesului echitabil înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională. De aceea, normele de competență jurisdicțională sunt de strictă interpretare, iar orice interpretare extensivă sau restrictivă trebuie calificată ca abuz de drept.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul constatării încălcării normelor de procedură și anume că actul de dispoziție judecătoresc a fost pronunțat cu încălcarea competenței jurisdicționale materiale, completul specializat pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea hotărârii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, conform competenței.

În conformitate cu art. 195, art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ în coroborare art. 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de 9 contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Întreprinderea de Stat „Agenția Moldsilva”.

Se casează hotărârea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Se restituie cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către avocatul Radu Cijicenco, în interesele lui Victor Lipcan, ale Societății cu Răspundere Limitată „Biofauna”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Fagului”, Societății cu Răspundere Limitată „Vila Vânătorilor”, Societății cu Răspundere Limitată „Pom Erem” și ale Societății cu Răspundere Limitată „Avis Club” împotriva Agenției „Moldsilva” cu privire la anularea actului administrativ Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, conform competenței.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu